

**POSELSTVÍ POSVÁTNÉHO SYNODU
PRAVOSLAVNÉ CÍRKVE V ČESKÝCH ZEMÍCH A NA SLOVENSKU
PŘI PŘÍLEŽITOSTI SVÁTKU NAROZENÍ KRISTA 2025/26**

Duchovní otcové, bratři a sestry:

Kristus se rodí!

Církev ústy jednoho z autorů bohoslužebných textů dnešního svátku v úžasu nad tajemstvím narození Jednorozeného Božího Syna v těle volá: „*Bůh se narodil a Panna se stala Matkou. Co jiného podivuhodnějšího svět kdy viděl?*“

Svatý Ondřej Krétský vyzývá celé stvoření: „*Radujte se, spravedliví, vesel se nebe, zaplejte hory, neboť se narodil Kristus. Panna sedí a podobá se cherubínům – v náruči nese vtělené Boží Slovo. Pastýři oslavují Toho, který se narodil. Mudrci přinášejí dary Vládci. Andělé zpívají a praví: nepochopitelný Pane, sláva Tobě!*“

Ten, který je „*Cesta, Pravda i Život*“ (Jan 14, 6), přišel mezi nás. Vzešlo Slunce spravedlnosti, aby rozptýlilo temnotu hříchu a smrti. Boží Syn přijal do své Hypostaze lidskou přirozenost a zbožstil ji. Jeho vtělení je velké a paradoxní tajemství, avšak především veliký dar pro padlou lidskou přirozenost. Jednorozený Syn a Boží Slovo – jeden ze Svaté Trojice – sestoupil z výšin Božství, aby se ve svém milosrdenství dotkl lidského utrpení, uzdravil rány naší přirozenosti a zjevil nesmírnou hloubku své lásky.

Svatý Jan Zlatoústý říká: „*Bůh je na zemi a člověk v nebi; vše bylo sjednoceno... Nastalo smíření... smrt byla zničena, ráj otevřen, kletba odstraněna, hřích zahlazen, přestupek odvržen, pravda se navrátila.*“

Zvěst o narození Krista nepřijali všichni stejně. Pastýřům ji přinesl anděl a mudrce z Východu k Němu přivedla hvězda. Avšak pro pyšného a pokryteckého Heroda se zvěst o Kristově narození stala příčinou strachu a odmítnutí. Dar byl nabídnut všem, ale ovoce přináší pouze těm, kteří hledají pravdu s dobrým úmyslem v pokoře srdce. „*Přišel do svého vlastního, ale jeho vlastní Ho nepřijali. Těm však, kteří Ho přijali, dal moc stát se Božími dětmi – těm, kteří věří v Jeho jméno*“ (Jan 1, 11-12).

Svět, který se potácí v temnotě sobectví, vykořisťování, válek, popírání duchovního rozměru člověka a slepých uliček technického pokroku, potřebuje Kristovo světlo. Světlo hvězdy kdysi přivedlo k Němu mudrce z Východu. Kéž světlo víry pomáhá i nám, abychom v Něm poznali svého Spasitele, který přišel na tento svět, „*aby nikdo, kdo v Něho věří, nezahynul, ale měl život věčný*“ (Jan 3, 16).

Život bez Boha se mění v život bez lásky, radosti a smyslu, v život v temnotě a stínu smrti. Pouze Boží přítomnost v našem srdci, myšlenkách a rozhodnutích může osvětlit náš život, naše slova i skutky a pomoci nám vydávat svědectví o velikém tajemství víry „*blízkým i vzdáleným*“ (Est 9, 20).

V hluku a zmatku života se nám občas zdá, že „*celý svět leží ve zlém*“ (1 Jan 5, 19). K tomu přispívá nadměrné zdůrazňování a přehnané zabývání se zlem v mediálním prostoru. Tak vzniká iluze, jako by se zlo rozšířilo všude. Významnou roli v tom hrají také moderní technické prostředky, které umožňují snadno a rychle šířit informace — často bez jakýchkoli záruk jejich pravdivosti.

Na druhé straně je dobro ve své podstatě pokorné, působí skrytě, tiše a pokojně. Také Kristovo narození se uskutečnilo bez jakékoli slávy či okázalosti – v tichu jeskyně. Církev tuto událost každoročně slaví, aby nám připomněla, že zlo není všemocné ani nepřemožitelné. Poslední slovo ve světě nebudou mít lidské vášně, násilí, utrpení ani smrt. Zlo bude definitivně odstraněno Kristem při Jeho druhém příchodu. To je od apoštolských časů pevná víra a neotřesitelná naděje všech pravoslavných křesťanů.

Člověk má hodnotu i ve své nejhorší podobě. Nikdy nepřestává být obrazem Boha. Proto musí bojovat proti zlu. Nesmí se se zlem smířit ani se nechat strhnout jeho intenzitou a rozvratem, který způsobuje. Při pohledu na novorozeného Krista nabërme odvahu bojovat proti zlu silami, které nám On sám dává.

Kristova Církev bude vždy střežit „*víru jednou provždy odevzdanou svatým*“ (Jud 1, 3) a nikdy nepřestane – jako nový Betlém, Dům chleba – sytit věřící nebeským chlebem a kalichem spásy. Nepřestane lidem rozdávat Tělo a Krev našeho Spasitele, smířovat je s Bohem i s bližními, učit lásce, spravedlnosti a všem ostatním ctnostem, skrze něž se člověk posvěcuje, obnovuje a znovu duchovně rodí ve vtěleném Kristu.

Její slovo bude vždy pomáhat každému, kdo má uši k slyšení (Mt 13, 43), aby našel Boží království ve svém nitru (Lk 17, 21) a tak naplnil své poslání na tomto světě.

Proto spolu s andělskými zástupy i my volejme Tomu, který se narodil pro naši spásu: „*Sláva Bohu na výsostech a na zemi pokoj, mezi lidmi dobrá vůle!*“ (Lk 2, 14).

Událost Kristova narození přinesla radost celému světu. Nezapomínejme se o ni podělit – zvláště s těmi, kdo jsou osamělí, nemocní nebo procházejí jakoukoli nocí vnitřní temnoty. Kéž radost z Toho, který přišel, aby se sklonil ke každému člověku, rozežene všechny hrůzy válek, bezpráví a pronásledování!

Kéž nám Emanuel – Bůh s námi, narozený v jeskyni a položený do jeslí – daruje „*každý dobrý úděl a každý dokonalý dar, který pochází shůry od Otce světél*“ (Jak 1, 17), a nechť nasměruje naše kroky na cestu spásy. On, který má roky, časy i věky ve své moci, nechť nás požehná, abychom nastávající rok 2026 prožili v pokoji a duchovní radosti!

† Rastislav

arcibiskup prešovský,
metropolita českých zemí a Slovenska

† Michal

arcibiskup pražský a českých zemí

† Juraj

arcibiskup michalovsko-košický

† Izaiáš

biskup olomoucko-brněnský